

2017, un sanayicisinin ihracatta altın yılı olacak

Eren Günhan Ulusoy

Özlem Erol
ozlem.erol@dunya.com

Türkiye yılda yaklaşık 12 milyon ton un üretiyor. Türkiye un ihracat miktarı son 5 yılda yüzde 40 artışla 2.8 milyon tona yükseldi. 2016 yılını ise 3.5 milyon tonluk ihracatla kapatması beklenen sektör, dünya un ticaretinde liderliğini sürdürüyor. Uluslararası Tahıl Örgütü (IGC) verilerine göre Türkiye, 2016/17 sezonunda toplam satıştaki payını yüzde 32.5'e yükseltecek. Un sanayisindeki gelişmeleri değerlendiren Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) Başkanı Eren Günhan Ulusoy ile sektörü ve beklentileri üzerine konuştuk.

Un Sanayicileri 2016 yılını nasıl geçirdi? 2017 beklentileriniz neler?

Tüketim alışkanlıklarının değişimiyle birlikte iç piyasada tüketiciye geleneksel beyaz unun yanında yeni ürünler de sunan sanayicimiz, bunun karşılığı

olarak ılımlı büyüme kaydedilen 2016 yılını tamamladı. Sektör olarak ihracat adımında önemli kademeler kaydettik. Bildiğiniz üzere sanayicilerimiz, dünya un sanayisinin ihracat şampiyonlarıdır. 2016 yılını, yurtdışı satış tonajımızı geçen seneye göre yüzde 25 artırarak kapatmayı öngörüyoruz. 2017 yılında iç piyasa büyüme eğrisinde herhangi bir sapma beklenmezken, ihracatta un sanayicileri olarak yeni ve önemli hedefler koyacağız. 2016 yılı ihracatı tonaj bazında çok etkileyici bir ivme yakaladı. Sektör oyuncularını hedefimiz, kâr marjımızı biraz daha yükseltmek. Öngörümüz şudur ki, 2017 senesi ihracatın değer bazındaki altın yılı olacak.

Un ihracatımız ne durumda? Dünya un ticareti içerisinde Türkiye hangi konumda?

Un sanayicileri, dünyanın ihracat şampiyonlarıdır. Türkiye yılda yaklaşık 12 milyon ton civarında un üretmektedir. Türkiye un ihracat miktarı son 5 yılda yüzde 40 artışla 2.8 milyon tona yükselmiştir. Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC) verilerine göre 2015/16 sezonunda dünya un ticaretinin yüzde 30'unu yaparak un ihra-

catında dünyada birinci sırada yer alan Türkiye, 2015 takvim yılında un ihracatını değer bazında bir önceki yıla göre yüzde 5,2 artırmıştır. 2015 yılında, çevre ülke pazarlarımızda yaşanan problemlere rağmen, un sanayicilerinin ihracattaki başarısı sayesinde Türkiye'nin kasasına yaklaşık 1 milyar dolar gelir sağlanmıştır. 2016 yılını ise 3.5 milyon tonluk ihracatla kapatmaya hazırlanıyoruz ve dünya un ticaretinde liderliğini açık ara devam ettiren un sanayicilerimizin, ülke kasasına da yaklaşık 1.1 milyar dolarlık bir girdi sağlamalarını bekliyoruz. Uluslararası Tahıl Örgütü (IGC) verilerine göre Türkiye, 2016/17 sezonunda toplam satıştaki payını yüzde 32.5'e yükseltecek.

Un ihracatını artırmak için ne gibi çalışmalar yapılıyor? Farklılaşan, Ar-Ge'li ürünler geliştirilmesinin un ihracatına katkısı nasıl olur?

Türk unu geride bıraktığımız yılda 112 ülkeye ihraç edilirken. Son 10 yılda, 6 kıtada 159 ülkede tüketiciyle buluşmuştur. Tüketim alışkanlıklarının böylesine geniş bir coğrafyada farklılık gösterebileceğini düşünürsek, tüketicinin gereksinimleri doğrultusunda ürün sunma gerekli-

söyleşi

liği de kaçınılmaz oluyor. Bu sebeple ihracat yaptığımız pazarlardaki tüketim eğilimlerini ve miktarlardaki değişimleri incelerken, araştırılan yeni pazarların da piyasa koşullarını ve ürün tercihlerini iyi analiz etmek gerekiyor. Unun yüzlerce yıllık tarihine bakacak olursak, bundan 50 sene önce bile insanların benimsediği tüketim alışkanlıklarıyla şu anki arasında farklılıklar olduğunu görebiliriz. Tüketilen ürünlerin insan sağlığına etkileri veya yapı olarak metabolizmaya nasıl daha uyumlu hale getirilebileceği ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalara paralel olarak, üretilen ürünlerde de gelişimler kaydedildiği ve Ar-Ge çalışmalarının neticesinde daha kaliteli ürünler ortaya koyulduğunu görüyoruz. İnsanların farklılık gösterebilen tüketim ihtiyaçları doğrultusunda ürettiğimiz unda da son birkaç yılda çeşitlenmeler ve kalite açısından gereksinimlere doğru yönelmeler olmuştur. Bu da un ithal eden ülkelerin tedarikçi olarak Türkiye'yi tercih etmelerinde önemli bir rol oynamaktadır.

Ihracat yaptığımız başlıca ülkeler hangileri?

Ihracatta ilk sırayı, son yıllarda siyasi istikrarsızlığın ve iç karışıklığın üst seviyede olduğu Irak alıyor. Toplam ihracatımızın yüzde 40'lık bölümünü Irak'a gerçekleştiriyoruz. Irak ile birlikte Sudan ve Suriye'ye gerçekleştirdiğimiz ihracat, toplam ihracatımızın üçte ikisini oluşturmaktadır. Angola ve Filipinler de önemli ithalatçılarımız arasındadır.

Buğday ithalatımızda durum nedir?

Türkiye, yıllık 20 milyon tonun üzerinde bir buğday üretimi gerçekleştirmekte ve yaklaşık 19 milyon ton

buğday tüketmektedir. Üretimden kalan buğday, gerçekleştirilen ithalatla desteklenirken, mamul madde olan unun satışıyla ülke kasasına 1 milyar dolar döviz girdisi sağlanıyor ve yaklaşık 25 bin kişilik direkt istihdam rakamına bu sayede ulaşılmış oluyor. 2016 yılının ilk 11 ayında 3.2 milyon ton un ihracatı gerçekleştiren sektörümüz, 3 milyon ton da hammadde ithalatı yapmıştır. 2016 yılı için un ihracat miktarımızın 2015 yılına göre yüzde 25 artmasını, buğday ithalatımızın da yüzde 14 oranında gerilemesini bekliyoruz.

Bu yıl 13. kez düzenlenecek kongrenizden bahsedebilir misiniz? Kongrenin ana konusu ne olacak?

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak bu sene 13.sünü düzenleyeceğimiz "Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu, Uluslararası Kongre ve Sergi"imizin bu yılki konusunu, "Buğday ve Un Ticareti, Unlu Mamüllerde Trendler ve Yenilikçilik" olarak belirledik. 30 Mart - 2 Nisan 2017 tarihlerinde Antalya'da düzenleyeceğimiz kongremizde un sanayicilerini, tüccarları, tedarikçileri, değirmen makinacılarını, ekmek ve fırıncılık mamülleri üreticilerini bir araya getireceğiz ve 950'den fazla ulusal ve uluslararası delegeyi ağırlayacağız. Güncel konuları masaya yatırılacakımız kongrede hem mevcut hem de yeni piyasalar için ticari ilişkileri güçlendirmeyi, yeni bağlar kurmayı ve endüstrinin alıcı, satıcı ve üreticilerini bir araya getirmeyi hedefliyoruz. Konuşmacılar ve davetliler arasında Uluslararası Değirmenciler Birliği, Avrupa Un Değirmencileri Birliği, Karadeniz bölgesindeki yer alan ülkelerin otoriteleri, ülkemizin önemli temsilcileri, hububat sektöründe önde gelen firmaların temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve medya mensupları yer almaktadır.

